

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor práce: Bc. Hana Baránková  
Obor: Biologie-Geografie  
Název práce: Návrh učebnice regionální geografie Břeclavska

Hodnocení:

| Obsahová stránka práce                                                 | Maximální počet bodů | Udělený počet bodů |
|------------------------------------------------------------------------|----------------------|--------------------|
| Metodika (stanovení cílů, výběr metod)                                 | 10                   | 5                  |
| Struktura práce (vnitřní vyváženost a logická návaznost částí práce)   | 5                    | 2                  |
| Práce s literaturou a dalšími zdroji informací (výběr, způsob použití) | 15                   | 10                 |
| Tvůrčí přístup a vlastní autorský vklad                                | 20                   | 10                 |
| Zhodnocení dosažených výsledků, splnění cílů a přínos práce            | 20                   | 9                  |
| Obsahové zhodnocení netextových částí práce (tabulek, obrázků)         | 10                   | 8                  |
| Formální stránka práce                                                 |                      |                    |
| Dodržení norem pro formální úpravu práce včetně citačních norem        | 10                   | 9                  |
| Estetická úprava a jazyková stránka práce                              | 10                   | 10                 |
| Celkové hodnocení práce                                                | 100                  | 63                 |

Navrhované hodnocení: A (100–92 b.), B (91–83 b.), C (82–74 b.), D (73–65 b.), E (64–55 b.), F (54 nebo méně b.).

Klady práce:

Kladně hodnotím především autorčin hled do problematiky teorie učebnic, jejich funkce, hodnocení atd., který prokázala v úvodní části práce. Je však škoda, že jen velmi málo se zde poučila pro praktickou část.

Celkem dobře hodnotím vytvořené pracovní listy. Je výborné, že autorka doplnila i správná řešení.

Po stránce jazykové je práce napsaná čistě, bez větších chyb a překlepů.

Nedostatky v práci:

Autorka v praktické části práce nereflkuje informace uvedené v části teoretické. Jako příklad uvádím tvrzení ze s. 21, kde autorka cituje publikaci Zouhrové (2016): "Regionální učebnice jsou také ideální pro komplexní pojetí regionu zdůrazňující místo "složkového" popisu postižení "mezisložkových" vazeb v krajině." To, že autorka dále uvádí: "např. spojení dvou i více dílčích témat, v návrhu

učebnice, který je zpracován v této práci jde o kapitolu příroda, podtémata reliéf, významné řeky a rybníky, podnebí, půda, chráníme své prostředí". Co je na tomto pojetí mezisložkového?

V některých částech práce nejspíše chybí citace - např. kap. 4.4. To, že je použit pro geografické práce ne zcela častý způsob citování "pod čarou" neberu jako chybu.

Chybí metodika ověřování navrhované učebnice.

Vnitřní členění učebnice neodpovídá současným trendům ve zpracovávání podobně regionálně zaměřených učebních materiálů.

Textová část učebnice je značně předimenzovaná a jako celek tedy v reálné výuce prakticky nepoužitelná. Autorka v ní jde do velkých podrobností. Proč by měl žák základní školy, ale i gymnázia znát např. průměrnou teplotu na Břeclavsku (s. 42), že v okrese Břeclav žilo na konci roku 2016 115 432 obyvatel (s. 49) či že průměrný věk obyvatel regionu je 42 let (s. 50) atd.

Drtivá většina použitých obrázků je pouze ilustrativní, žák učebnicí není veden k aktivní práci s nimi.

Prakticky chybí úkoly a otázky k textu. Typologie úloh není volena úplně vhodně.

Odpovědi na většinu otázek a úkolů uvedených v závěru kapitol v textu vůbec nenajdeme a často se jedná spíše o zadání domácích úkolů či otázek pro další práci v hodině. Smysl některých úkolů mi je opravdu neznámý - např. s. 66 "Vyhledej na internetu, kolik schodů má Míňaret, který je v lednickém parku".

Vnitřní struktura velké části pracovních listů je nelogická - např. v pracovním listu k administrativnímu členění žáci nejdříve vyjmenovávají SO ORP nacházející se v okrese Břeclav, identifikují je na mapě, uvádí obce s POÚ a teprve pak vysvětlují zkratky, resp. nejspíše definují dané pojmy.

Trochu postrádám smysl uvedené přílohy s výčtem obcí okresu Břeclav, jejich administrativním zařazením a počtem obyvatel. V samotné učebnici jsem k této tabulce našel jen jediný drobný úkol.

V práci je shledána nedostatečná provázanost teoretické části s praktickou.

Učebnice pro základní školu musí vypadat jinak než učebnice pro střední školu.

### ***Otázky k obhajobě:***

Na základě čeho byla stanovena struktura předkládané učebnice a jak autorka postupovala při výběru jejího obsahu?

Co autorku vedlo k použitému vymezení Břeclavska? Jsou pro děti z Břeclavi Pohořelice opravdu tou pravou "domovskou krajinou", o které autorka mluví na s. 21?

Je si autorka jistá, že všechny cíle, které by měla regionální učebnice naplňovat (viz s. 21 a 22) navrhovaný text opravdu naplnil?

---

Práci **doporučuji** k obhajobě a navrhuji její hodnocení známkou **E**.

V Olomouci 15. května 2018

.....

Jan Hercik  
oponent práce